

УДК 378.14.015.62

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

*Романова І.А., д.п.н., доцент,
inna.romanova@hnpri.edu.ua*

*Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди*

У Стандартах підготовки здобувачів першого й другого рівнів вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» [1; 2] «навички використання інформаційних і комунікаційних технологій» визначено необхідними складовими професіоналізму фахівців соціальної галузі.

Для забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти необхідно деталізувати зміст цієї компетентності, враховуючи сучасні зміни в наданні соціальних послуг населенню. Зокрема, використання інформаційно-комунікаційних технологій у роботі соціальних працівників передбачено в таких напрямках: 1) е-сервіси для онлайн оформлення соціальної допомоги; 2) ведення професійної документації; 3) обробка результатів соціальної діагностики; 4) доступ до нормативно-правових документів, що складають основу для надання соціальних послуг; 5) фандрайзінг через соціальні мережі, біржа соціальних послуг для розв'язання соціальних проблем; 6) онлайн тренінги, семінари й конференції; 7) онлайн консультації спеціалістів у кейс-менеджменті; 8) соціальна реклама (створення відеороликів, брошур на соціальну тематику); 9) доступ до результатів наукової діяльності в соціальній галузі; 10) збір інформації про ресурси макро- й мікросередовище клієнтів соціальної роботи; 11) використання віртуальних ігор у профілактичних і корекційних програмах («Green Acres High» [3], «Choices and Consequences» [4] для попередження булінгу серед підлітків у шкільному середовищі та інші); 12) комп'ютерні ігри як засоби навчання дітей з особливостями розвитку в інклюзивній системі освіти тощо.

Окрім того, сучасні обмежувальні заходи, спрямовані на припинення поширення коронавірусної інфекції, засвідчили, що «традиційні» способи здійснення соціальної роботи мають змінюватися. Соціальні працівники ведуть пошук альтернативних методів проведення взаємовідносин з клієнтами «на відстані»:

формування онлайн-груп підтримки, індивідуальні онлайн-консультації, онлайн-клуби, онлайн-терапевтичні заходи, онлайн-супровід тощо.

Для проведення такої роботи соціальні працівники повинні: вміти використовувати спеціальне програмне забезпечення для надання соціальних послуг; розуміти, як різні групи людей з різними потребами використовують різні Інтернет-послуги та технології для підтримки свого добробуту; знати про діапазон мереж та додатків, що використовуються групами клієнтів, та розуміти, як ними користуватися; вміти виявляти ризики цифрових технологій (сексуальна експлуатація в Інтернеті, шахрайство тощо); підтримувати безпеку даних, враховуючи велику кількість персональної інформації, до якої мають доступ соціальні працівники, та ризик виникнення «мережових проблем» у наслідок того, що приватне життя стає більш публічним у соціальних мережах.

Таким чином, діджиталізація соціальної галузі вимагає цілеспрямованої підготовки майбутніх соціальних працівників до використання інформаційно-комунікативних технологій у професійній діяльності.

Література:

1. Наказ Мон України «Про затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» від 24.04.2019 р. №556.

2. Наказ Мон України «Про затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» від 24.04.2019 р. №557.

3. Sorbring E., Bolin A., Ryding J. Game-based intervention – A technical tool for social workers to combat adolescent dating violence. *Advances in Social Work*. Vol. 16(1). 2015. P.125–139.

4. Elias-Lambert N., Boyas J. F., Black B. M., Schoech R.J. Preventing substance abuse and relationship violence: Proof-of-concept evaluation of a social, multi-user, tablet-based game. *Children and Youth Services Review*. Vol. 53. 2015. P. 201-210. Doi:10.1016/j.childyouth.2015.04.007.